

Medzinárodné obchodné dohody EÚ

EÚ rokuje o rôznych obchodných dohodách s tretími krajinami alebo regionálnymi zoskupeniami. Všetky musí odsúhlasiť aj Európsky parlament. Prinášame vám ich aktuálny prehľad.

Dôležitosť obchodných dohôd

Obchodné dohody sú pre EÚ veľmi dôležité, pretože sú kľúčovým predpokladom hospodárskeho rastu. V roku 2015 bola EÚ najväčším vývozcom aj dovozcom tovarov i služieb a pokrývala tak 32,15% svetového trhu. Podiel USA na svetovom trhu bol vtedy 12,01% a podiel Číny 10,68%. Nové obchodné dohody prinášajú európskym firmám nové príležitosti, pomáhajú vytvárať nové pracovné miesta a spotrebiteľom prinášajú väčší výber a nižšie ceny.

Pri týchto dohodách sa vždy vynárajú obavy o naše pracovné miesta. V konečnom dôsledku sa však vďaka nim vytvorí viac nových pracovných miest. Ich odporcovia sa obávajú aj toho, že do EÚ sa bude dodávať menej kvalitný tovar, ktorý nevyhovuje našim štandardom. EÚ je však veľmi veľký trh s veľkou vyjednávacou silou, svoje štandardy tak môže ľahko uplatniť voči zahraničným spoločnostiam. Pre poslancov Európskeho parlamentu sú štandardy kvality vždy červenou čiarou, ktorú EÚ nesmie prekročiť, a akýkoľvek pokus o ich zníženie jednoducho odmietnu. Európski vyjednávači okrem toho do zmlúv pridávajú ustanovenia o ľudských právach alebo pracovných podmienkach.

Aké obchodné dohody EÚ uzatvára?

Európska únia využíva vo svojich obchodných vzťahoch s tretími krajinami širokú škálu dohôd. Líšia sa nielen svojím zameraním, ale aj úrovňou liberalizácie. Ich cieľom môže byť napríklad zníženie alebo zrušenie colných poplatkov alebo vytvorenie colnej únie, kde účastníci dohody uplatňujú rovnaké clá voči ostatným krajinám.

Tam, kde sú clá medzi EÚ a partnerskou krajinou veľmi nízke, sa dohody zameriavajú predovšetkým na odstránenie netarifných prekážok. Môže ísť napríklad o otvorenie trhu so službami a verejnými zákazkami. Medzi netarifné bariéry patrí aj harmonizácia noriem a štandardov pre výrobky. Európska únia napríklad zakazuje podávanie určitých hormónov zvieratám chovaným na mäso a tieto normy chce uplatňovať aj na mäso dovážané z tretích krajín.

Obchodné dohody okrem toho upravujú pravidlá pre investovania a stanovujú postupy na riešenie sporov kvôli investíciám. Súkromná spoločnosť sa môže súdiť so štátom, kde investuje, pokiaľ sa cíti poškodená jeho rozhodnutím.

Viac: [Aké výhody môžeme mať z globalizácie.](#)

Severná Amerika

21. septembra predbežne nadobudla platnosť obchodná dohoda s Kanadou, známa pod skratkou CETA (komplexná hospodárska a obchodná dohoda). Plnú platnosť nadobudne až po ratifikácii všetkými členskými štátmi EÚ.

Dohoda TTIP s USA - Transatlantické obchodné a investičné partnerstvo - sa ukázala byť ako veľmi kontroverzná a nepodarilo sa vyriešiť obavy ohľadne štandardov a riešenia investičných sporov. Rokovania o TTIP boli preto koncom roka 2016 pozastavené.

Ázia

V stredu 13. februára poslanci odobrili [dohody medzi EÚ a Singapurom o obchode a ochrane investícií](#). Do piatich rokov sa tak mali odstrániť takmer všetky clá. Je to len dva mesiace po tom, čo dal parlament zelenú [obchodnej dohode s Japonskom](#).

S Čínou sa o voľnom obchode zatiaľ nerokuje, no prebiehajú iné rozhovory, napríklad o komplexnej investičnej dohode medzi EÚ a Čínou. Začali sa v novembri 2013, pričom posledné kolo rokovaní sa uskutočnilo koncom októbra 2018.

Vyjednáva sa aj s ďalšími ázijskými krajinami:

Malajzia - obe strany práve prehodnocujú, či existuje dostatočný spoločný základ na obnovenie rokovaní,

Vietnam - dohoda o voľnom obchode je pripravená na podpis

Indonézia - tento rok prebehli ďalšie rokovania

Thajsko - EÚ je pripravená obnoviť rokovania

Filipíny - dátum ďalšieho kola rokovaní zatiaľ nie je stanovený

Mjanmarsko - dátum ďalšieho kola rokovaní zatiaľ nie je stanovený

India - obe strany práve prehodnocujú závery rokovaní.

Oceánia

18. júna boli spustené rokovania o komplexnej obchodnej dohode s Austráliou, 21. júna sa začali rozhovory s Novým Zélandom. V oboch prípadoch už prebehli viaceré kolá rokovaní.

Latinská Amerika

Posledné kolo rokovaní s krajinami združenia Mercosur sa uskutočnilo 10. až 14. septembra 2018. Dátum ďalšieho kola zatiaľ nebol potvrdený.

V júni 2016 začala EÚ rokovať s Mexikom o modernizácii Globálnej dohody EÚ-Mexiko. 21. apríla 2018 dospeli obe strany k politickej dohode. Právny dokument by mal byť v plnom znení sfinalizovaný koncom tohto roka.

V máji sa uskutočnili ďalšie obchodné rozhovory s Čile, dátum nasledujúcich rokovaní zatiaľ nebol potvrdený.

Južné Stredomorie a Blízky východ

S týmito krajinami uzatvorila EÚ asociačné dohody, ktoré pokrývajú predovšetkým obchod s tovarom. Rokuje sa o ďalších sektoroch, ako je napríklad liberalizácia služieb či obchodu s poľnohospodárskymi a rybnými produktami alebo o priemyselných štandardoch.

Obchod so službami

O dohode TiSA, ktorá sa týka obchodu so službami, v súčasnosti rokuje 23 členov Svetovej obchodnej organizácie, medzi ktorými je aj EÚ. Spoločne majú sedemdesiatpercentný podiel na svetovom trhu so službami. Doteraz sa uskutočnilo už štrnásť kôl rokovaní, no ako sa bude postupovať ďalej, je zatiaľ nejasné. Viac o dohode TISA sa dozviete z našej [infografiky](#).

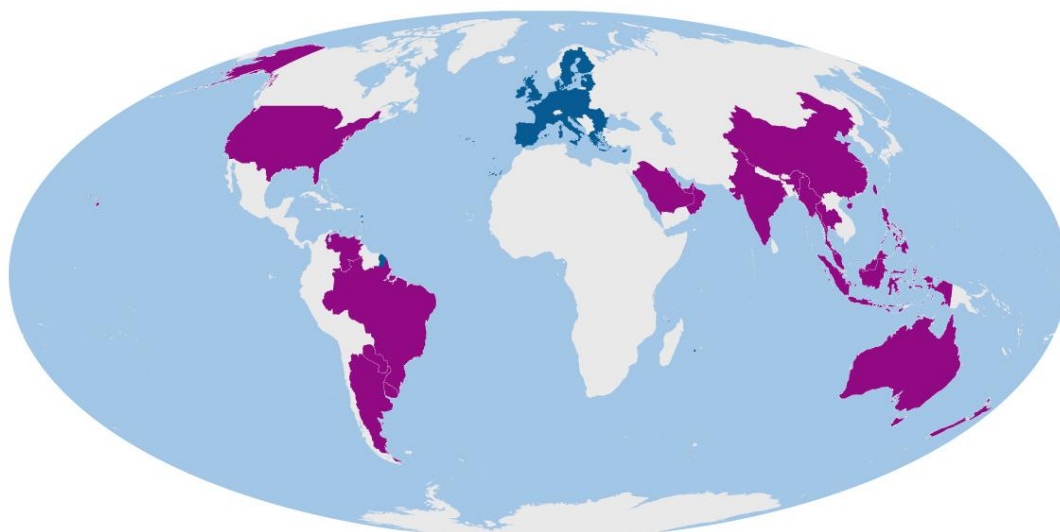
Súhlas Parlamentu

Lisabonská zmluva prijatá v roku 2009 výrazne posilnila právomoci Európskeho parlamentu v obchodnej politike. Na to, aby mohli obchodné dohody medzi EÚ a tretími krajinami vstúpiť do

platnosti, je potrebný jeho súhlas. Poslanci už svoje nové právomoci neváhali využiť, keď v roku 2012 odmietli protipirátsku dohodu ACTA.

Článok sme aktualizovali 14 februára po hlasovaní o obchodnej dohode so Singapurom.

Obchodné dohody EÚ

■ Prerokované

Argentína
Austrália
Bahrajn
Brazília
Čína
Filipíny

India
Indonézia
Katar
Kuvajť
Malajzia
Mjanmarsko

Nový Zéland
Omán
Paraguaj
Saudská Arábia
Spojené arabské emiráty
Spojené štáty, USA

Thajsko
Uruguaj
Venezuela

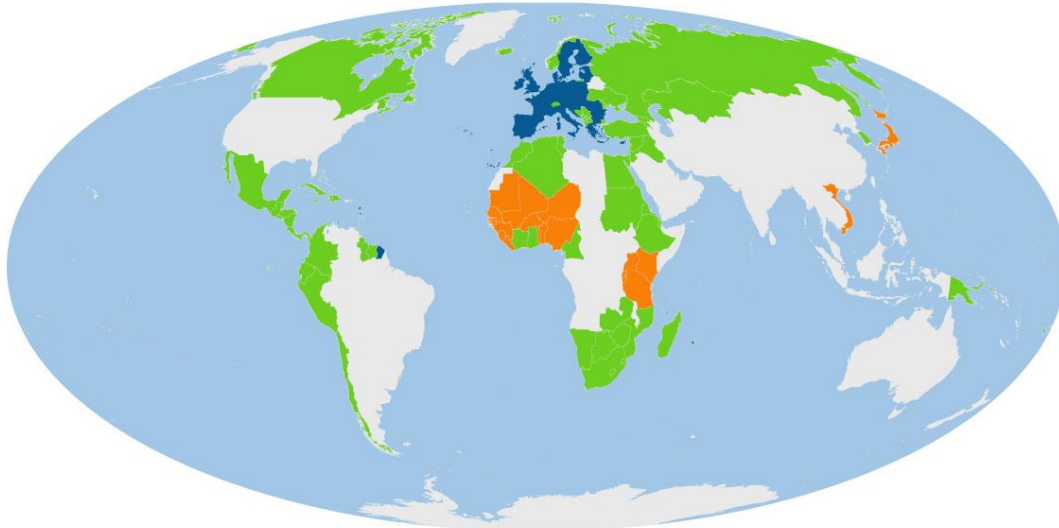
Zdroj: Európska komisia

europarl.eu

Obchodné dohody, o ktorých sa práve rokuje. Kliknite pre zväčšenie.

Obchodné dohody EÚ

Platné (vrátane predbežného uplatňovania)

Albánsko	Dominika	Haiti	Kosovo	Palestínske okupované územia	Svätá Lucia
Alžírsko	Dominikánska republika	Honduras	Kostarika	Panama	Svätý Krištof a Nevis
Andorra	Džibutsko	Irak	Kuba	Papua-Nová Guinea	Svätý Vincent a Grenadiny
Antigua a Barbuda	Egypt	Island	Lesotho	Peru	Svazijsko
Arménsko	Ekvádor	Izrael	Libanon	Pobrežie Slonoviny	Sýria
Bahamy	Eritrea	Jamajka	Madagaskar	Rusko	Trinidad a Tobago
Barbados	Etiópia	Jordánsko	Maroko	Salvador	Tunisko
Belize	Faerské ostrovy	Južná Afrika	Maurícius	San Maríno	Turecko
Bosna a Hercegovína	Fidži	Kamerun	Mexiko	Seychely	Ukrajina
Botswana	Ghana	Kanada	Moldavsko	Srbsko	Zambia
Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko	Grenada	Kazachstan	Mozambik	Sudán	Zimbabwe
Čierna Hora	Guatemala	Kolumbia	Namíbia	Surinam	
Čile	Guyana	Komory	Nikaragua	Svajčiarsko	
		Kórejská republika	Nórsko		

Čaká sa na podpis alebo ratifikáciu

Benin	Guinea	Keňa	Niger	Sierra Leone	Uganda
Burkina Faso	Guinea-Bissau	Libéria	Nigéria	Singapur	Vietnam
Burundi	Japonsko	Mali	Rwanda	Tanzánia	
Gambia	Kapverdy	Mauritánia	Senegal	Togo	

Zdroj: Európska komisia

Platné, predbežne platné a dohody čakajúce na ratifikáciu